

Kulttuurin tulevaisuustyöryhmän 1. kokous 16.8.2021 klo 13-15.30

Paikka: Teams

Osallistujat:

Puumala Tuomo, pj., valtiosihteeri, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)
Kaivosoja Riitta, vpj., ylijohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)
Anne Brunila, hallituksen puheenjohtaja, Suomen elokuväsäätiö (x)
Pauliina Feodoroff, elokuvaohjaaja, teatteriohjaaja ja käsikirjoittaja (x)
Jukka Ihanus, valtiosihteeri (-)
Juha Itkonen, kirjailija, Taideneuvoston puheenjohtaja (x)
Sari Kaasinen, taiteilija, kulttuuriyrittäjä (x)
Mikko Kosonen, muusikko (x)
Jarkko Lahti, näyttelijä, taiteellinen johtaja (x)
Teemu Mäki, Suomen Taiteilijaseuran puheenjohtaja, kuvataiteilija (x)
Julian Owusu, tanssija (x)
Tommi Saarikivi, toimitusjohtaja, Musiikin edistämissäätiö ry (x)
Johanna Selkee, erityisasiantuntija, Kuntaliitto (x)
Liisa Suvikumpu, toimitusjohtaja, Säätiö ja rahasto ry (x)
Pekka Timonen, Tapahtumateollisuus ry:n puheenjohtaja (x)
Helena Värri, toiminnanjohtaja, Suomen Sinfoniaorkesterit ry (x)

Pysyvät asiantuntijat:

Kaarlo Hildén, rehtori, Taideyliopisto (x)
Rosa Merilainen, toiminnanjohtaja, Kulta ry (x)

Sihteeristö:

Minna Karvonen, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)
Esa Pirnes, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)
Tapani Sainio, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)
Petra Tarjanne, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö (x)
Jorma Waldén, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)

Asialista

1. Kokouksen avaus, työryhmän pj, valtiosihteeri Tuomo Puumala
 - Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti työryhmän jäsenet tervetulleiksi työryhmän työskentelyyn. Työryhmän toimikausi ulottuu toukokuun loppuun v. 2022.
2. Työryhmän jäsenten ja sihteeristön esittäytyminen
 - Käytiin läpi esittäytymiskierros.
3. Työryhmän toimeksianto/keskustelu (työryhmän rooli, teemapainotukset, tulevaisuuden aikajänne ym.)
 - Käytiin läpi toimeksianto.
 - Puheenjohtaja totesi, että osa toimeksiannossa mainituista asioista, kuten rahapelitoiminnan tulevaisuuden selvittäminen omassa työryhmässään ja luovien alojen rahaston perustaminen, etenevät todennäköisesti jo työryhmän työskentelyn aikana. Työryhmällä on kuitenkin myös

näihin prosesseihin nähden kommentoijan rooli. Koronapandemiaan liittyvät toimet kulttuurin alalla eivät ole tämän työryhmän työn keskiössä, koska niitä varten on omat toimintaprosessinsa, mutta niistä ollaan tietoisia työryhmän työskentelyn aikana. Tämä työryhmä keskittyy kulttuurialan tulevaisuusnäkökuvan muodostamiseen.

- Käydyn keskustelun pohjalta todettiin, että tulevaisuusnäkökymä luodaan noin viiden vuoden aikaperspektiivissä.
- Puheenvuoroissa tuotiin esiin mm. taiteen ja kulttuurin yhteiskunnallisen tehtävän ja merkityksen korostamisen tarve, tasapainon säilyttäminen toimialan toimintoja ja rakenteita uudistavien ja säilyttävien toimien välillä, järjestäytyneen VOS-toimijakentän ja vapaan kentän välisen yhteyden ja yhteistyön mahdollisuuksien korostaminen, taiteen ja luovan alan toimintojen kaksinaisuusluonteen (julkinen kenttä, markkinakenttä) tunnistaminen, taiteen ja kulttuurin moninaisuuden huomioiminen sekä jo aiemmin tehtyjen luovien alojen kehittämistoimiesitysten huomioiminen sekä niiden esteiden tunnistaminen, jotka ovat estäneet hyvien esitysten käytäntöön viemistä.

4. Taideyliopiston hankkeen esittely, Taideyliopiston rehtori Kaarlo Hildén

- Todettiin hankkeen tavoitteet. Esitys sijoitetaan työryhmän Tiimeri-työalustalle.
- Toiminta hankkeessa toteutuu verkostomaisesti.
- Ensi vaiheessa hankkeessa keskitytään selvitystyöhön, myöhemmässä vaiheessa on tarkoitus toteuttaa myös pilotteja. Työryhmän jäsenet voivat esittää halutessaan pilottien aiheita.

5. Kulta ry:n hankkeen sekä Kulttuurin puolesta -raportin esittely, Kulta ry:n pääsihteeri Rosa Meriläinen

- Todettiin hankkeen luonne ja tavoitteet.
- Hankkeen puitteissa toteutetaan alueellisia keskustelutapahtumia. Aluekierros on jo käynnissä
- Kulta ry teetti jo viime keväänä ”Kulttuurin puolesta – 24 keinoa kulttuuri- ja taidealan tukemiseksi COVID19-pandemian jälkeen” –selvityksen.
- Esitys sijoitetaan työryhmän Tiimeri-työalustalle.

6. Käynnissä olevia muita työryhmän toimenkuvaan liittyviä työprosesseja

- kulttuurin toimialan rahoitukseen liittyvät, ylijohtaja Riitta Kaivosoja
- koronapandemiasta johtuvat, ylijohtaja Riitta Kaivosoja
- EU:n elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvät, johtaja Minna Karvonen/OKM ja neuvotteleva virkamies Petra Tarjanne/TEM
- pyöreän pöydän keskustelut luovien alojen elinkeinotoiminnasta ja viennin edistämisestä sekä luovan talouden tiekartta, neuvotteleva virkamies Petra Tarjanne/TEM)

➔ Esitykset sijoitetaan työryhmän Tiimeri-työalustalle. Keskeisiä seikkoja ovat, että veikkausvoittovararat ovat laskeneet dramaattisesti kahtena viime vuotena, minkä vuoksi taiteen veikkausvoittovaroihin on tulossa 18,4 milj. euron leikkaus. Veikkausvoittovarahoiduksen tulevaisuutta käsittelee erillinen valtiosihteeritasoinen työryhmä (määräaika vuoden 2021 loppu). Koronapandemian menetyksiä korvaamaan toimialalle (OKM:n budjettiluku) on osoitettu lisätalousarvioissa yhteensä n. 255 miljoonaa euroa. EU: elpymis- ja palautumistukivälineestä on tulossa kulttuurille 40 miljoonan euron rahoitus (OKM 30 milj. €, TEM 10 milj. €) ja EU:n rakennerahasto-ohjelmasta 2021-2027 noin 13,5 miljoonaa euroa.

7. Seuraavat kokoukset

- Seuraava kokous pidetään 13.9. Siinä käsitellään mm. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyvien toimien tilannetta sekä käydään keskustelu keskeisistä muutos- tai kehittämistarpeista kulttuurin alalla.
- Puheenjohtaja totesi, että koska työryhmän koko on varsin suuri, jatkossa pyritään työskentelemään myös pienemmissä ryhmissä.